
17 **2021_SC_00653** **Advies over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Christophe De Graef, burgemeester; de heer Geert Cluckers, eerste schepen; mevrouw Pascale Vanaudenhove, tweede schepen; de heer Maurits Vande Reyde, vierde schepen; de heer Jean-Henri Brans, vijfde schepen; mevrouw Monique De Dobbeleer, zesde schepen; mevrouw Myriam Parys, algemeen directeur

Verontschuldigd:

de heer Bart Stals, derde schepen

Beschrijving

Aanleiding, context en argumentatie**Aanleiding**

Het Departement Omgeving vraagt in opdracht van de Vlaamse Regering aan het college van burgemeester en schepenen een advies over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)'. Dit advies kan uitgebracht worden binnen een termijn van 60 kalenderdagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag en ten laatste voor het einde van de publieke raadpleging. Het Departement Omgeving organiseert van 2 maart 2021 tot en met 30 april 2021 een publieke raadpleging over deze startnota.

Context

Met 'leidingstraat' wordt bedoeld een reserveringsstrook waarbinnen meerdere (pijp)leidingen ondergronds kunnen gebundeld worden. Hier gaat het over een reservatiestrook voor zo een leidingstraat tussen de Antwerpse Haven en het Ruhr-gebied met een aantakking naar de chemiecluster Geel, Meerhout, Beringen en Tessenderlo. Deze reservatiestrook wordt vastgelegd in een GRUP 'Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)' dat de vereiste planologische basis creëert en het juridische kader vormt voor het in latere fases afleveren van omgevingsvergunningen voor de realisatie van ondergrondse, gebundelde pijpleidingen van minstens nationaal belang. Met de bekendmaking van de startnota is het planproces voor het GRUP opgestart. Het milieueffectenonderzoek is geïntegreerd in het opmaakproces.

Het reserveren van ondergrondse leidingstraten speelt een belangrijke rol in een economie met minder CO₂ en meer duurzame energie. Pijpleidingen (voor bijvoorbeeld transport van waterstof en CO₂) bezitten een belangrijke potentie ten opzichte van energietransitie en ondersteunt het Europese Green-Deal. Vervoer via pijpleidingen betekent ook een aanzienlijke vermindering van vervoer op de weg en dus ook een grote vermindering van CO₂-uitstoot. Om de groei van de chemiesector in

Vlaanderen te kunnen ondersteunen, is er nood aan een tracé voor ondergrondse pijpleidingen tussen de haven van Antwerpen en het Ruhrgebied. Ondergrondse leidingen zijn één van de meest duurzame transportmodi en worden daardoor ook aanzien als een volwaardige transportmodus. Deze modus kan de connectiviteit tussen de economische clusters verbeteren en de modal shift mee ondersteunen.

De petrochemische cluster in de zeehaven van Antwerpen, eentje van wereldniveau, heeft een sterke verbinding met andere belangrijke clusters, langs het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA), in Nederland en in het Duitse Ruhrgebied. De aanleg van de leidingstraat past binnen het Vlaams beleid. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) worden deze verbindingen aangeduid als een multimodale verbinding van cruciaal belang voor de economische concentratie gebieden. Niet alleen het RSV geeft een kader voor de leidingstraat, ook de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zet in op het faciliteren van transport via leidingen.

De concrete aanleiding voor de opmaak van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) is de vraag voor de aanleg van een propaanleiding. Die vraag heeft ook te maken met TRILOG, een strategie waarbij Vlaanderen, Nederland en de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen samenwerken aan een duurzame toekomstvisie voor de chemiesector. Om ook toekomstige vragen te kunnen opvangen wordt de aanleg van een leidingstraat onderzocht. Binnen het ENA met een belangrijke cluster chemische bedrijven is er te weinig ruimte voor pijpleidingen. De beschikbare ruimte is al ingenomen. Daarom werd er al in 2016 een haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor de aanleg van een leidingstraat, in 2018 een economische potentieonderzoek en in 2019 een onderzoek naar de lokale maatschappelijke meerwaarde.

De vraag tot het reserveren van een ondergrondse leidingstraat vindt zijn oorsprong dus in verschillende beleidsdocumenten en vaststellingen (waaronder ook de noodzaak) op het terrein. In aanloop naar de opmaak van het GRUP werden ruime onderzoeken gevoerd voor de aanleg van de gewenste leidingstraat. Er zijn de ruimtelijke haalbaarheidsstudie (verkennende onderzoeken) in 2016, het economisch potentieonderzoek in 2018 en het onderzoek naar de lokale maatschappelijk meerwaarde van de aanleg van zo een leidingstraat (ontwerpend onderzoek in 7 casegebieden) in 2019.

In het plan (GRUP) wordt gestreefd naar het reserveren van een strook van 45 meter breed (met aantakkingen naar de chemieclusters van 35m breed) waarin 5 tot 8 pijpleidingen kunnen gebundeld worden. Op het grondgebied van Diest heeft het vastleggen van dergelijke leidingstraat vooral gevolgen voor het bovengronds ruimtegebruik. Binnen de reservatiestrook zullen enkel vormen van bouwvrij ruimtegebruik en tijdelijk/flexibel ruimtegebruik toegelaten kunnen worden. Concreet betekent dit dat er geen bebouwing of bepaalde beplantingen (o.a. geen bomen en diep wortelende struiken) mogelijk zijn, maar wel verhardingen voor bv. parkings, fietspaden, ook voorzieningen als (verplaatsbare zonnepanelen, productie biomassa, natuurinrichting (m.u.v. bos) en grondgebonden landbouw (m.u.v. bepaalde teelten).

Voor de verbinding Antwerpen-Geleen worden **drie mogelijke tracés** naar voren geschoven om verder te onderzoeken. De tracés zijn gelegen op het grondgebied van 26 Antwerpse, 18 Limburgse en **1 Vlaamse-Brabantse gemeente (Diest)**. Het gaat om:

- Het **noordelijk tracé** (ook wel de 'open ruimte variant' genoemd): dit tracé loopt overwegend doorheen openruimtegebieden ten noorden van het Albertkanaal, waarbij de aantakking met de centrale chemische clusters wordt gegarandeerd met 2 aantakkingen en 1 leidingentunnel onder het Albertkanaal. Dit tracé is ongeveer 165km lang zonder aantakkingen.
- Het **zuidelijk tracé** (de 'infrastructuurvariant' genoemd): dit tracé loopt ten zuiden van de infrastructuur-bundel Albertkanaal/E313 en streeft een maximale bundeling na met de bestaande snelweg en de geplande grootschalige infrastructuurwerken (A102 en havenspoortunnel). Dit tracé is ongeveer 145km lang en loopt via Deurne en Schaffen door

Diest en heeft een aantakking (ong. 7km) vanaf het tracé rond Deurne van Tessenderlo naar Beringen.

- De **gecombineerde centrale variant**: dit tracé combineert het westelijk deel van het zuidelijk tracé met ten oosten daarvan de kortste route naar de Maaskruising(en). Hier is er een rechtstreekse aantakking op de chemieclusters. Dit tracé is ongeveer 130km lang.

Relatie met het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan

De doelstellingen van het planproces – zoals hoger omschreven – vormen geen strijdigheid met het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS). Voorliggend plan hypothekeert de doelstellingen van het GRS niet. Diest onderkent hierin ten volle de waarde van haar openruimtestructuur.

Het plangebied kruist geen gemeentelijk ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Argumentatie – inhoudelijke aandachtspunten en suggesties

Het college van burgemeester en schepenen heeft kennis genomen van de adviezen die werden geformuleerd door de milieuraad op 1 april 2021, Gecoro op 14 april 2021 en de landbouwrraad op 12 april 2021. Het schepencollege heeft ook de opmerkingen op het plan vanuit het actiecomité in Diest ontvangen en onderhoudt daarmee nauw contact. Een aantal inwoners hebben hun bezorgdheden gedeeld. Tegelijk is er ook overleg met de omliggende betrokken gemeenten.

Het schepencollege ondersteunt deze opmerkingen en bezorgdheden die leiden tot onderstaand advies vanuit het schepencollege op de startnota voor het GRUP 'Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen).

Er worden geen opmerkingen geformuleerd over de procesnota.

Volgende suggesties en/of opmerkingen worden meegegeven met betrekking tot de startnota:

In de aan dit planproces voorafgaandelijk opgemaakte haalbaarheidsstudie (2016) worden 8 indicatieve basistracés, met daarop een aantal tracévarianten wat het totaal aantal tracéalternatieven en –varianten op 30 brengt, voor de realisatie van een leidingstraat tussen de zeehaven van Antwerpen en het Ruhrgebied (Geleen) vergeleken. Hierbij is tracé 1 het meest noordelijke tracé en tracé 6 het meest zuidelijke (basisvarianten 5, 6 en 7 lopen door Diest, waarbij 5 en 6 de meest zuidelijk tracés zijn).

De vergelijking gebeurt aan de hand van een aantal technische, sociaal-maatschappelijke en ruimtelijk-landschappelijke criteria. Bij de multicriteria-analyse (totaalscores) liggen de 'goede tracés' (= kleinere impact op de omgeving, tracé 1-varianten) noordelijk. Deze tracés krijgen wel een minder goede beoordeling door de langere aantakkingen die nodig zijn die op zich een grotere impact op de omgeving geven dan het tracé zelf zonder aantakking. Maar toch blijven de tracé 1-varianten beter scoren dan de andere (pag. 47 haalbaarheidsstudie).

Bij een verdere optimalisatie van de analyse, aan de hand van een breed gamma parameters per cluster (gevoeligheidsanalyse), komt opnieuw naar boven dat de varianten van tracé 1 voor de cluster 'technische criteria' (o.a. tracélengte, lengte tunnel, hoogspanningsmasten, mijnverzakkingsgebied) het beste scoren. Tracé 4 en de varianten van tracé 5 scoren hier het slechts (pag. 52 haalbaarheidsstudie).

Ook bij de verfijnde analyse voor de cluster 'sociale criteria' (o.a. impact op/van windturbines en impact op woningen, woongebied en gevoelige functies) scoren opnieuw de tracé 1-varianten (veruit) het best en het tracé 4, een aantal tracé 3-varianten en de tracé 5-varianten slecht (pag. 53 haalbaarheidsstudie).

De uitgebreidere analyse voor de cluster 'ruimtelijke criteria' (o.a. ankerplaatsen, relictzones, beschermd erfgoed, bos, habitatgebied, ...) wijkt wel af van de totaalscores. De tracé 1-varianten scoren nog altijd relatief goed maar ze steken er niet meer bovenuit zoals bij de technische en sociale criteria. Het verschil in totaalscores tussen alle varianten is niet groot. De tracé 6-varianten samen met variant 52 scoren hier op ruimtelijk vlak het slechtst, al is de impact van deze tracés op habitatrichtlijngebied wel beduidend beperkter dan bij de overige tracés. De hogere scores zijn eerder te wijten aan de grotere impact op grondwaterwingebieden voor de tracé 6-varianten en variant 52, en minder goede score voor de biologisch waardering voor de tracé 3-varianten (pag. 54 haalbaarheidsstudie).

Het schepencollege ondersteunt de algemene doelstelling van zuinig ruimtegebruik en het bundelen van leidingen in een ondergrondse straat en beseft dat ook de best scorende varianten, met de "laagste impact", nog steeds grote technische, financiële, ruimtelijke en maatschappelijke gevolgen zullen hebben. Maar aan de hand van bovenstaande stevige objectieve argumenten besluit het schepencollege, net zoals in de haalbaarheidsstudie, dat de tracé 1-varianten algemeen minder impact op de omgeving zullen hebben. Daarom is het voor het schepencollege niet duidelijk of voldoende helder waarom het tracé Zuid nog behouden is als locatie-alternatief in de startnota. Figuur 3-9 op pag. 27 van de startnota toont onderscheidende en kansrijke tracés, maar deze kaart zou misschien een gelijkaardig scorebeeld naar impact geven met andere beter scorende tracés uit de haalbaarheidsstudie. Daarenboven scoort de zone vanaf de aftakking in Laakdal tot Lummen (een groot deel van het tracé Zuid) hier slecht tot zeer slecht. De route van Laakdal via Beringen naar Houthalen-Helchteren veroorzaakt beduidend minder impact en is bovendien duidelijk korter. Er wordt opgemerkt dat uit de tabel weergegeven in de startnota blijkt dat het zuidelijke tracé door haar lengte en kronkelend traject (het langste tracé van de 3 tracés), in vergelijking met de andere tracés veel meer impact met onherstelbare schade teweeg zal brengen op de open ruimte (natuur, bos, landbouw) naar toekomstig ruimtegebruik en landschapsbeeld. Opnieuw begrijpt het schepencollege niet waarom de meest zuidelijke optie dwars door Diest weerhouden werd. Het schepencollege vraagt hierover een meer verstaanbare motivatie en argumentatie die op een verstaanbare en leesbare manier kan overgebracht worden aan de inwoners en dus rechtstreeks of onrechtstreeks betrokkenen.

Bijkomend wordt op pag. 44 onder het punt '4.3.3 Natuur en Bos' gesteld dat het zuidelijke tracé het slechtst scoort met betrekking tot het doorkruisen van natuurreservaten, historisch permanente graslanden en bossen en samen met het centrale tracé het meeste impact heeft op biologisch zeer waardevol gebied. Het tracé zuid loopt voor 25% door natuur en reservaatgebied (23ste Europees vogelrichtlijn gebied van de Demervallei en het VEN gebied van de vallei van de drie Beken) het hoogste percentage van de drie tracés. Het tracé zuid loopt voor 9% door bosgebieden (bossen van Hees) het hoogste percentage van de drie tracés. Het tracé zuid loopt voor 49% door landbouwgebied meestal met een hoge landschappelijke waarde. Het noordelijk tracé heeft enkel een slechtere score op het doorkruisen van Natura 2000 gebieden (habitat- en vogelrichtlijngebieden). Het noordelijke tracé scoort ook opmerkelijk veel beter wat betreft het aspect bebouwing en veiligheidsaspecten (punt 4.3.6.1, pag. 51 van de startnota. In het noordelijke tracé worden er 37 woningen en 4 bedrijven getroffen in het zuidelijke tracé 165 woningen, 10 bedrijven en 2 landbouwbedrijven. Opnieuw scoort het zuidelijke tracé hier het slechtst van de 3 tracés.

Met het tracé zuid op het grondgebied van Diest is er geen enkel maximale bundeling van de infrastructuur langs het Albertkanaal, E313, E314 en Montzenspoorlijn of andere bestaande pijpleidingen zoals vermeld in de startnota onder de gewenste verkeers- en vervoersstructuur. Het

zuidelijke tracé heeft de minst economische meerwaarde van de drie tracés. In het luik van de economische structuur is er zelfs geen sprake van het zuidelijke tracé. Dit omwille van haar ligging, ontsluiting en bediening ten aanzien van de grote chemische industrieclusters. Op het grondgebied van Diest kan er geen economische meerwaarde gevonden worden of lokale verankering om dit plan mee op te nemen in het lokaal beleid.

Door het tracé zuid en de afslag naar Tessenderlo (industrie) wordt de deelgemeente Deurne van Diest volledig omsloten met deze leidingstraat.

Het zuidelijke tracé heeft met andere woorden een negatieve impact op het grondgebied van Diest en op haar inwoners (o.a. veiligheidsrisico van deze leidingen voor de directe omgeving, het vernielen van bossen en natuurgebied, het voor lange tijd en mogelijks zelfs herhaaldelijk onbruikbaar worden van landbouwgronden, overlast tijdens de werken). Het schepencollege duidt het tracé Zuid aan als minst logische alternatieve tracé voor het GRUP 'Leidingstraat Antwerpen-Ruhr.

Het schepencollege merkt ook nog op dat uit de startnota niet duidelijk kan afgeleid worden hoe men de effecten zal onderzoeken als een tracé 1 tot 8 keer terug als werkzone voor het aanleggen van leidingen zal worden ingericht. Dit heeft zeker gevolgen op een al dan niet gefaseerde heraanleg van de bovengrond, duurzaam (permanent) natuurherstel, recreatieve inrichtingen, landbouwactiviteiten (teeltschade), enz. Onderzoek naar de effecten hiervan op mens en ruimte is noodzakelijk.

Het schepencollege vraagt ook om niet enkel de natuurelementen binnen de ruimtelijk kwetsbare en/of beschermde gebieden te compenseren, maar evenzeer deze die verspreid in het open ruimtegebied impact ondervinden van de geplande ingrepen.

Het zuidelijke tracé doorkruist op het grondgebied van de stad Diest het erkend natuurreserveaat 'Vallei van de Zwarte Beek', één van de ecologisch meest waardevolle beekvalleien van Vlaanderen. De beekbegeleidende schraalgraslanden zijn bijzonder gevoelig voor grondwaterpeildalingen. Psammofiele heide op stuifduinen in de vallei en langsheen de valleiflank is bijzonder gevoelig voor vergraving. Het grondwaterpeil wordt best ongemoeid gelaten en vergraving wordt best vermeden.

Het aanleggen van een leidingstraat heeft directe negatieve gevolgen voor landbouw. De stad Diest vraagt deze zoveel mogelijk te beperken. Er zijn o.a. directe gevolgen voor niet-compatibele gewassen. Een beperkt aantal type landbouwgewassen is niet combineerbaar met een (gas)leiding, bijv. een hoogstamboomgaard dewelke in Diest ter hoogte van het zuidelijke tracé aanwezig zijn.

Gezien de lange termijn impact op bodem (verdichting en verstoring van het bodemprofiel herstellen slechts heel langzaam) is het belangrijk dat de oppervlakte zoveel mogelijk beperkt wordt. Het is dus belangrijk dat zuinig ruimtegebruik en het beperken van de totale afstand van de leidingstraat belangrijke afwegingsfactoren zijn.

Juridische grond

Het decreet van 5 april 1995 over de algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM)

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) van 15 mei 2009 en latere wijzigingen en haar uitvoeringsbesluiten, in het bijzonder afdeling 2 artikel 2.2.7

Het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 over de definitieve vaststelling van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen en het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 over de definitieve vaststelling van een herziening van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen

Het besluit van de deputatie Vlaams-Brabant van 12 maart 2009 over de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Diest

Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2020 over de goedkeuring van de startnota voor de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)

Regelgeving: bevoegdheid

Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd op basis van artikel 56 van het decreet lokaal bestuur

Besluit

Artikel 1

Het college van burgemeester en schepenen heeft kennis genomen van de adviezen van de Milieuraad, de Gecoro en de Landbouwwraad over de startnota voor het GRUP Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen). Het schepencollege ondersteunt deze adviezen. Deze adviezen worden als bijlage gehecht aan het advies van het schepencollege en samen overgemaakt aan het Departement Omgeving ten laatste op 28 april 2021.

Artikel 2

Het college van burgemeester en schepenen adviseert om bij de verdere uitwerking van het plan rekening te houden met de inhoudelijke aandachtspunten zoals geformuleerd in dit besluit, alsook met de geformuleerde adviezen van de Milieuraad, Gecoro en Landbouwwraad van Diest.

Bijlagen

1. advies gecoro.pdf
2. advies milieuraad.pdf
3. Advies_Landbouwwraad.pdf

Aldus beslist in bovenvermelde zitting,
Namens het college van burgemeester en schepenen

Verslag – Advies GeCoRO

Datum: besloten zitting van 14 april 2021

Onderwerp:

- het formuleren van een advies aan het schepencollege over de startnota over de opmaak van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)
- varia

Aanwezig / Verontschuldigd:

deskundige effectief lid			deskundige plaatsvervangend lid		
	aanwezig als:				
	<i>effectief</i>	<i>plaatserv.</i>		<i>effectief</i>	<i>plaatserv.</i>
Wim Mertens, voorzitter	X				
Lieve Didden	X		Olivier Buyckx		X
Lies Moons	V		Els Gemoets		O
Evert Jadoul	X		Tom Nulens		V

maatschappelijke geleding effectief lid			maatschappelijke geleding plaatsvervangend lid		
	aanwezig als:				
	<i>effectief</i>	<i>plaatserv.</i>		<i>effectief</i>	<i>plaatserv.</i>
An-Maes			Iris Poleunus		
Moniek Heleven			Christophe Celis	O	
Jan Segers	V		Johan Bellen		
Frans Nackaerts	X		Jos Raeymaekers		V
Yves Beken	X		Chris Peeters		
Rob Collin			Tony Smets	O	
Bert Peels			Marc Van Meldert	X	

Paul Degelin	secretaris	V
Kathleen Berx	omgevingsambtenaar, wnd secretaris	X

nieuwe legislatuur - nieuwe afgevaardigden vanuit de politieke fracties:		
Rick Brans	Open Diest, tevens bevoegde schepen vanuit het schepencollege	X
Moniek Heleven	DDS	X
Rob Collin	Vooruit	X
Chris Flamaing	N-VA	X
Bert Petitjean	Groen	X
Jos Claes	Vlaams Belang	X

X = aanwezig

V = verontschuldigd

O = niet aanwezig

DEEL 1: BESPREKING - Verslag

1.1. Agendapunten:

- het formuleren van een advies aan het schepencollege over de startnota over de opmaak van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)
- varia

1.2. Formuleren van een advies aan het schepencollege over de startnota over de opmaak van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)

Kathleen Berx geeft een toelichting over de inhoud van de startnota en de procedure voor de opmaak van het GRUP.

Schepen Rick Brans, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening en Milieu, geeft vervolgens een korte toelichting bij de plandoelstellingen van de Vlaamse Regering. Hij schetst wat het stadsbestuur tot nu toe al gedaan heeft sinds zij de adviesvraag vanuit het Departement Omgeving ontvangen hebben.

Kathleen geeft nog duiding over een zelf gemaakte kaart over het mogelijke zuidelijke tracé op grondgebied Diest. Deze kaart verduidelijkt onder andere door welke zones van het gewestplan het tracé loopt (zijnde natuurgebied en bosgebied – de overige zones zijn voornamelijk agrarisch gebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied) en welke delen bos of bosfragmenten mogelijks getroffen worden.

Bijkomende vragen/verduidelijkingen werden gesteld en beantwoord. Het betreffen een aantal technische vragen zoals diepte van de leidingen, locatie en bereikbaarheid van controleputten, stabiliteit van de ondergrond, beheer, ... maar ook hoe en wanneer natuurherstel realiseren, wat is de economische meerwaarde voor Diest, wat zijn de effecten voor landbouw waaronder ook boomkwekerijen, Diest als enige betrokken Vlaams-Brabantse gemeente, hoe ziet men de fasering en de gevolgen daarvan naar o.a. wederkerende schade, duurzaam natuurherstel, ...

1.3. Varia:

Vraag en antwoord over het opnieuw samenstellen van de Gecoro. De huidige Gecoro blijft van kracht totdat een nieuwe Gecoro is samengesteld, dit met de leden die nog steeds de instantie /vereniging /raad /... vertegenwoordigen door wie ze zijn voorgedragen.

Verlaten de vergadering:

- Rick Brans
- Jos Claes
- Chris Flamaing
- Bert Petitjean
- Moniek Heleven
- Rob Collin
- Olivier Buyckx

DEEL 2: Beraadslaging en stemming**DE GECORO:**

Gelet op de agendapunten van de bespreking en beraadslaging :

2.1. Adviesformulering

De Gecoro ondersteunt de algemene doelstellingen van "zuinig ruimtegebruik" en het bundelen van leidingen in een ondergrondse leidingstraat.

Uit de startnota kan echter niet duidelijk afgeleid worden hoe men de effecten zal onderzoeken als een tracé 1 tot mogelijk zelfs 8 keer telkens weer als werkzone voor het aanleggen van de leidingen zal worden ingericht. Dit heeft zeker ernstige gevolgen op een al dan niet gefaseerde heraanleg van de bovengrond, natuurherstel, recreatieve inrichtingen, landbouwactiviteiten (teeltschade), ...

Met het tracé zuid op het grondgebied van Diest is er geen maximale bundeling van de infrastructuur langs het Albertkanaal, E313, E314 en Montzenspoorlijn of andere bestaande pijpleidingen zoals vermeld in het GRUP onder de gewenste verkeers- en vervoersstructuur.

Het zuidelijke tracé heeft de minst economische meerwaarde van de drie tracés. In het luik van de economische structuur is er zelfs geen sprake van het zuidelijke tracé.

Het zuidelijke tracé is omwille van haar ligging, ontsluiting en afstand (bediening) van de grote chemische industrieclusters het minst geschikte.

Op het grondgebied van Diest kan er geen economische meerwaarde gevonden worden of lokale verankering om dit plan mee op te nemen in het lokaal beleid. Er is geen draagkracht voor.

Door het tracé zuid en de aftakking naar Tessenderlo (industrie) wordt de deelgemeente Deurne van Diest volledig omsloten met deze leidingstraat.

Het tracé zuid loopt voor 25% door natuur en reservaatgebied (23ste Europees vogelrichtlijn gebied van de Demervallei en het VEN gebied van de vallei van de drie Beken) het hoogste percentage van de drie tracés.

Het tracé zuid loopt voor 9% door bosgebieden (bossen van Hees) het hoogste percentage van de drie tracés.

Het tracé zuid loopt voor 49% door landbouwgebied meestal met een hoge, waardevolle landschappelijke waarde.

De Gecoro geeft om bovenstaande redenen een negatief advies over het traject zuid als meest logische tracé voor het GRUP leidingstraat Antwerpen-Ruhr.

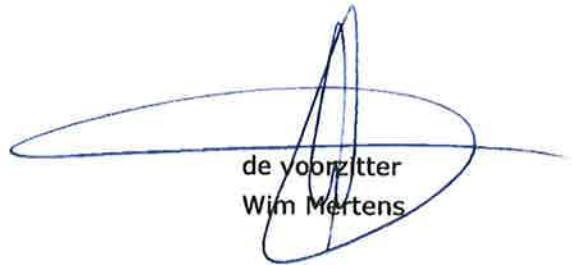
2.2. Varia

De huidige Gecoro verzoekt het bestuur om - zo spoedig als mogelijk - een nieuwe Gecoro samen te stellen.

de secretaris, wnd
Kathleen Berx

de voorzitter
Wim Mertens

Titel: verslag 1 april 2021 GMina-raad Diest via teams

Datum: 1 april 2021

Onderwerp: GMina-raad

Aanwezig: Yves Beken – Voorzitter, penningmeester /, Saskia Van den Berg, Patrick Bergen, Spaepen Jeroen, Jos Raeymaekers, , Felix Maes, André Verlinden, Karin Van Doorselaer - leden

Leden:

Joke Geets –Bart Severi beleidscoördinator Wonen & Ondernemen, Rick Brans – Schepen van leefmilieu.

Verontschuldigd: Herman Pauwels, Chris Flamaing.

Afwezig: Rik Schuyten, Luc Jacobs, Sofie Colemont, Paul Bocken, Dimitri Coppens, Miet Dirix, Ilse Cels, Nadine Nollet.

De punten in het verslag van de milieuraad van 01/04/2021 die geen betrekking hebben op de startnota voor het GRUP Leidingstraat Antwerpen-Ruhr(Geleen), werden hier verwijderd, omdat dit verslag als bijlage aan het advies over de startnota van het schepencollege dd. 19/04/2021 wordt gevoegd.

3.3 Agendapunt: GRUP leidingstraat (voor gebundelde pijpleidingen) Antwerpen en het Ruhrgebied.

Openbaar onderzoek van 2 maart tot 30 april

Infomoment 15 en 30 maart 19.00 uur tot 21.00 uur digitaal verplicht inschrijven.

Tracé zuid loopt over het grondgebied Diest,

heeft een breedte van 45 meter en is 6,7 km en 3.8 km lang en loopt over 50 percelen van Natuur en Bos, 8 percelen van de stad, 5 percelen van het OCMW en 167 percelen van privé eigenaars (onverdeeldheid, buitenland en buurgemeenten). Mer rapport moet nog worden opgesteld.

In het Grup staat:

Bundelen van de infrastructuur langs het Albertkanaal, E313,E314 Montzenspoorlijn.

Gewenste verkeers- en vervoersstructuur staat, pijpleidingen dienen maximaal gebundeld te worden en ontwikkeld aan andere lijninfrastructuur en reeds bestaande pijpleidingen.

Economische structuur loopt de pijpleiding niet over het grondgebied van Diest.

Indien de meerwaarde kan gevonden worden om een lokaal beleid in dit plan mee op te nemen.(lokale verankering).

Stap 1 Technische haalbaarheid van een leidingstrook van 70 meter.

Stap 2 lokale, maatschappelijke meerwaarde van de leidingstraat.

<https://omgeving.vlaanderen.be/grups/leidingstraat-antwerpen-ruhr>

Tracé zuid:

Gaat door 25% natuur en reservaat gebied: hoogste % van de drie tracés

- 23ste vogelrichtlijn gebied van de Demervallei

- VEN gebied van de vallei van de Drie Beken

49% landbouwgebied Schaffen, Meldert en Paal

9% bosgebied hoogste % van de drie tracés

Volgens gewestplan (G) en biologische waarderingskaart (BW).

Deurne:

- Tessenderlo tot doorsteek Tessenderlose weg:
(G) Landschappelijk waardevol landbouwgebied en enkele kleine natuurgebiedjes.
(BW) natuurgebiedjes biologisch waardevol.
- Onder de Genevennestraat tot aan de Hasseltsebaan:
(G) Landschappelijk waardevol landbouwgebied van het Gennevennebroek.
(BW) Biologisch zeer waardevol.
- Hasseltsebaan tot grens met Tessenderlo (achter de Grot en langs woonwijk Meilrijk):
(G) Natuurgebied van de Vallei van de drie Beken.
(BW) Biologisch zeer waardevol.
- Afslag naar Schaffen tot Wezelbaan (langs de Walenhoeve en zonnepanelen):
(G) Landschappelijk waardevol landbouwgebied van het Schouwbroek
Landbouwgebied van het Schaffensveld
- Schaffen tot de Postbaan (langs mogelijke nieuwe verkaveling):
(G) Landbouwgebied.
(BW) Biologisch waardevol.
- Schaffen Postbaan tot Meldert:
(G) Natuurgebied bossen van Hees.
(BW) Biologisch waardevol tot zeer waardevol.

Standpunt van de stad:

De stad neemt op dit ogenblik geen standpunt in en verwijst naar de lange procedure die de goedkeuring van het RUP nog moet doorlopen alvorens het definitief wordt vastgelegd. De stad zal de nodige ruchtbaarheid geven aan dit dossier via de Website en facebook. De stad zal de privé eigenaar trachten te achterhalen om hen op de hoogte te brengen van het mogelijke traject.

Opmerkingen:

Een lid van de raad merkt op dat het merkwaardig is dat i.k.v. dit GRUP de betrokken eigenaars aangeschreven worden en voor een ander GRUP niet. De schepen wijst erop dat dit GRUP heel wat onrust opwekt bij inwoners. Daarom is het wel aangewezen om inwoners te informeren.

Advies van de raad:

De raad heeft om volgende redenen bezwaar tegen het tracé zuid:

- Met het tracé zuid op het grondgebied van Diest is er geen enkel maximale bundeling van de infrastructuur langs het Albertkanaal, E313, E314 en Montzenspoorlijn of andere bestaande pijpleidingen zoals vermeld in het GRUP onder de gewenste verkeers- en vervoersstructuur.
- Op het grondgebied van Diest kan er geen economische meerwaarde gevonden worden of lokale verankering om dit plan mee op te nemen in het lokaal beleid. In de economische structuur loopt de leidingstraat niet over het grondgebied van Diest.
- Door het tracé zuid en de afslag naar Tessenderlo (industrie) wordt de deelgemeente Deurne van Diest volledig omsloten met deze leidingstraat.
- Het tracé zuid loopt voor 25% door natuur en reservaatgebied (23ste Europees vogelrichtlijn gebied van de Demervallei en het VEN gebied van de vallei van de drie Beken) het hoogste percentage van de drie tracés.
- Het tracé zuid loopt voor 9% door bosgebieden (bossen van Hees) het hoogste percentage van de drie tracés.
- Het tracé zuid loopt voor 49% door het landbouwgebied meestal met een hoge landschappelijke waarde.
- Het tracé zuid loopt volgens gewestplan (G) en biologische waarderingskaart (BW) door:

Deurne:

- Tessenderlo tot doorsteek Tessenderlose weg:
(G) Landschappelijk waardevol landbouwgebied en enkele kleine natuurgebiedjes.
(BW) natuurgebiedjes biologisch waardevol.

- Onder de Genevennestraat tot aan de Hasseltsebaan:
 - (G) Landschappelijk waardevol landbouwgebied van het Gennevennebroek.
 - (BW) Biologisch zeer waardevol.
- Hasseltsebaan tot grens met Tessenderlo (achter de Grot en langs woonwijk Meilrijk):
 - (G) Natuurgebied van de Vallei van de drie Beken.
 - (BW) Biologisch zeer waardevol.
- Afslag naar Schaffen tot Wezelbaan (langs de Walenhoeve en zonnepanelen):
 - (G) Landschappelijk waardevol landbouwgebied van het Schouwbroek
 - Landbouwgebied van het Schaffensveld
- Schaffen tot de Postbaan (langs mogelijke nieuwe verkaveling):
 - (G) Landbouwgebied.
 - (BW) Biologisch waardevol.
- Schaffen Postbaan tot Meldert:
 - (G) Natuurgebied bossen van Hees.
 - (BW) Biologisch waardevol tot zeer waardevol.

De raad geeft om bovenstaande redenen een negatief advies over het traject zuid van het GRUP leidingstraat Antwerpen en het Ruhrgebied. Het advies wordt ook ingediend als opmerking in het milieuloket van het Grup.

De punten in het verslag van de milieuraad van 01/04/2021 die geen betrekking hebben op de startnota voor het GRUP Leidingstraat Antwerpen-Ruhr(Geleen), werden hier verwijderd, omdat dit verslag als bijlage aan het advies over de startnota van het schepencollege dd. 19/04/2021 wordt gevoegd.

De punten in het verslag van de milieuraad van 01/04/2021 die geen betrekking hebben op de startnota voor het GRUP Leidingstraat Antwerpen-Ruhr(Geleen), werden hier verwijderd, omdat dit verslag als bijlage aan het advies over de startnota van het schepencollege dd. 19/04/2021 wordt gevoegd.

9 Agenda Gmina-raad donderdag 6 mei 2021

1. Goedkeuring verslag 1 april 2021
2. Uiteenzetting Overhoekje Langenberg.
3. Wijzigingen of toevoegingen agenda
4. Behandeling dossiers
5. Mededelingen van de schepenen en/of de coördinator milieucel
6. Mededelingen van de leden
7. Briefwisseling
8. Commodo et incommodo
9. Varia
10. Agenda Gmina-raad 3 juni 2021

Verslag is opgemaakt door J. Geets/Yves Beken

Yves Beken
Voorzitter

Advies Landbouwraad

Datum: 12 april 2021

Onderwerp: **Verslag Landbouwraad**

Aanwezig: : T. Vermeiren – Voorzitter, F. Ruelens – Secretaris – penningmeester / J. Raeymaekers, P. Devos, N. Nollet, I. Moonen, J. Haesevoets, B. Distelmans, J. Vandeweyer, K. Houtmeyers J. Nackaerts - leden

M. De Dobbeleer – schepenen van landbouw

Vanuit de landbouwraad van Diest, willen we enkele opmerkingen meegeven aangaande het GRUP leidingstraat Antwerpen-Ruhr. Dit vanwege de hoge impact op onze sector.

Breng impact op de sector in kaart – aanvulling te onderzoeken effecten

Het is nog onduidelijk wat de concrete impact op onze land- en tuinbouwbedrijven juist is. Breng daarom de effecten goed in kaart. Dit kan door de opmaak van een landbouweffectenrapport (LER), op die manier komen de percelen naar boven die van groot belang zijn voor de landbouw. Probeer deze te vermijden.

Vermijd impact op land- en tuinbouwbedrijven

Van onze leden land- en tuinbouwers kregen wij meldingen van bedrijven die op of rakelings naast de toekomstige leidingstraat gelegen zijn. Vermits de plaats van de leiding nog niet 100% vastligt zou het kunnen dat er mits een kleine verschuiving enkele bijkomende bedrijven geïmpacteerd worden. Hiervoor vragen we voldoende aandacht.

Ook naar gronden zijn er grote effecten te verwachten. Vermits houtachtige vegetaties niet mogelijk zijn, verwachten we hier grote impact. Aangezien een teelt niet meer mogelijk is, moet dit gecompenseerd worden, gelet op de teeltvrijheid die eigen is aan het agrarisch gebied. Probeer de percelen waar houtachtige gewassen op staan zoveel mogelijk te vermijden. Voor de tuinbouwteelten zal dit voornamelijk problemen geven voor fruitteelt en sierteelt. Voor fruitteelt verwachten we grote problemen omdat deze gewassen permanent zijn. De meeste boomgaarden worden voor een lange tijd geplant en het duurt ook een tijdje voor deze in volle productie zijn. Onderhoud zou bij fruitboomgaarden mogelijks problemen geven omdat de bomen dan moeten gerooid worden en men terug opnieuw moet beginnen. Voor de telers zal het opbrengstverlies in dat geval groot zijn.

Ruwvoederteelten en akkerbouwgewassen zijn nog mogelijk op de leidingstraat, maar hier zijn toch ook enkele problemen te verwachten. Op plaatsen waar er reeds leidingen liggen, zie je op de ondiepe plaatsen vaak een verminderde opbrengst. Dit door een verslechtering van de bodemstructuur of een uitdroging. Het probleem is dat de bodemlagen volledig door mekaar worden gehaald. Deze lagen zorgen er juist voor dat het gewas goed kan wortelen, dat de waterhuishouding optimaal is en dat de verhouding lucht/water in de bodem goed verdeeld wordt. Volgens de Bodemkundige Dienst van België duurt het, als de omstandigheden goed zijn, 3 tot 10 jaar alvorens de bodemlagen enigszins hersteld zijn. Zijn die gunstige omstandigheden er niet, dan kan het zelfs zijn dat dit herstel er nooit komt. Als de goede bodemstructuur, als één van de belangrijkste productiefactoren van land- en tuinbouwgewassen wegvalt, dan daalt de kwaliteit van de teelt zienderogen.

Daarnaast vragen we ook aandacht voor de uitvoering van de werken. Voor alle duidelijkheid mag dit geen werkstraat worden. De ingrepen moeten zo miniem mogelijk zijn in tijd en omvang. Vermits er meerdere leidingen in de straat kunnen gelegd worden, zijn we bezorgd dat deze meermaals zal opengelegd worden. Dit mag niet het geval zijn. Daarom vragen we om de werken voor aanleg en onderhoud

voornamelijk buiten het teeltseizoen te houden én zoveel mogelijk gebundeld. Het mag dus niet zijn dat de straat ieder jaar terug open wordt gelegd.

Het is op dit moment nog niet duidelijk welke gewassen wel kunnen en welke niet. Er zijn fruit- en boomkwekerijteelten die zeer ondiep wortelen en waar wij mogelijks wel opportuniteiten in zien. We vragen een lijst met welke gewassen wel en niet geteeld mogen worden.

Ook missen wij duidelijkheid over de grondbewerkingen. Op de infovergadering werd aangegeven dat betreding en bewerking van de grond geen probleem is, maar over de diepe grondbewerkingen kon nog geen antwoord gegeven worden. We denken hierbij bijvoorbeeld aan diepploegen waarbij tot een meter diep kan gegaan worden. Gangbaar is echter een grondbewerking tot 50 à 60cm diep. Deze activiteit is nodig om de harde lagen te doorbreken en zo bodemcompactie en opbrengstverlies tegen te gaan. De laatste 2 tijd is er meer animo voor niet-kerende grondbewerkingen. Bij dit type grondbewerking, dat voordeliger is voor de bodemstructuur, is een diepere grondbewerking voor het doorbreken van de harde laag, aangewezen.

We kregen ook melding van een aantal percelen die gedraineerd zijn. Indien er hier grondbewerkingen op gebeuren zullen de drainagebuizen mogelijks beschadigd worden. Hier zal ook een oplossing voor gezocht moeten worden. We vragen daarnaast ook duidelijkheid of het mogelijk is om nieuwe drainage buizen aan te leggen.

Een laatste onduidelijkheid die we nog willen signaleren zijn de erfverhardingen. Het is ons nog niet helder of erfverharding van een nabij landbouwperceel kan. Dit voor bijvoorbeeld de aanleg van sleufsilos voor ruwvoederopslag. Naar impact heeft dit weinig nadelen, omdat de belasting meevalt. Graag duidelijke afspraken.

WERK EEN FLANKEREND BELEID UIT

Om tegemoet te komen aan het voorgaande moet een gedegen flankerend beleid voorzien zijn. Hierover vinden we niets terug in de startnota. Dit moet vooraf voldoende uitgewerkt zijn alvorens we tot realisaties kunnen overgaan. Vanaf dat er uit de effectenbeoordeling negatieve effecten naar voren komen, moet een flankerend beleid worden uitgewerkt. We vragen om dit samen met de sector én lokale landbouwers uit te werken.

VRAAG NAAR SECTORPROTOCOL

Om de voorgaande afspraken en vergoedingen duidelijk te stellen vragen wij om een sectorprotocol op te maken. Dit is een afsprakenkader tussen de landbouwsector en de uitvoerende partij, in dit geval waterlink en pidpa. Hierin wordt duidelijk aangegeven welke praktijken nog mogelijk zijn (teelten, grondenbewerkingen, erfverhardingen...) en er worden afspraken gemaakt over aanleg en onderhoud (wanneer gebeuren deze werken, zoveel mogelijk bundelen...). Een sectorprotocol geeft garanties aan de sector dat hun gronden gevrijwaard blijven voor landbouwgebruik. Daarbovenop moeten de vergoedingen hier ook in worden opgenomen. Zowel de vergoedingen voor aanleg en ondergoed als voor

opbrengstdervingen. Het lijkt ons hier ook zinvol om een link te leggen met het flankerend beleid.

Via deze weg willen de vraag dan ook formeel stellen om een sectorprotocol met de land- en tuinbouwsector op te starten. Tot op heden is het ons nog niet duidelijk wie deze leidingen zal beheren, daarom vragen we via deze weg duidelijkheid.

GEEN BOSCOMPENSATIES IN LANDBOUWGEBIED

We merken dat er heel wat bossen zijn waar de leidingstraat door zal gaan. Mogelijk zal hier wat compensatie voor moeten gebeuren. Wij vragen om deze compensatie te laten plaatsvinden in de daarvoor voorziene gebieden en niet over te gaan tot boscompensatie in landbouwgebied.

BELASTING OMGEVING

In onze regio zijn we al sterk belast met leidingstraten. We denken dat we vandaaruit al voldoende inspanningen in de regio geleverd hebben en menen dat een extra leidingstraat mogelijks elders kan.

BESLUIT: de landbouwwaad geeft een negatief advies.

T. Vermeiren
Voorzitter

algemeen directeur
Myriam Parys

burgemeester
Christophe De Graef